

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/42/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217200878
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2017:8217200878.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti L. Q., nar. XX.XX.XXXX a R. Q., nar. XX.X.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí matky R. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXX a otca J. Q., nar. X.X.XXXX, bytom T. XX, zast. JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom, Partizánska 45, Bardejov, o návrhu otca na zníženie výživného pre maloleté deti, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného vo vzťahu k maloletým L. Q., nar. XX.XX.XXXX a R. Q., nar. XX.X.XXXX, **z a m i e t a**.

Matka je **p o v i n n á** informovať otca o zdravotnom stave, školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách a vzťahoch a správaní maloletých deťoch navzájom, vždy raz mesačne k 25. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci, a to emailovou formou s tým, že otec je povinný oznámiť matke svoju emailovú adresu na ktorú bude matka poskytovať informácie o maloletých deťoch, najneskôr v lehote do 10 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov **n e m á** na náhradu trov konania nárok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých svojím návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 9.2.2017 žiadal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 6P 27/2015 zo dňa 30.4.2015 vo výroku o výživnom pre maloletých L. D. R. tak, že mu zníži výživné pre maloletého R. zo sumy 50 Eur mesačne na sumu 30 Eur mesačne a pre maloletú L. zo sumy 90 Eur mesačne na sumu 50 Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnil minimálnym príjmom a zdravotným stavom. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd návrh otca ako nedôvodný zamietol, pretože je v jeho schopnostiach prispievať maloletým určenou sumou. Matka s návrhom nesúhlasila a uviedla, že otec sa správa účelovo, je v jeho možnostiach zarobiť si sumu 140 Eur mesačne pre oboch maloletých. Na akékoľvek zníženie výživného nie je dôvod.

2. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, vyjadreniami účastníkov, spisom 6P 27/2015, ostatným spisovým materiálom.

3. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6P 27/2015 - 46 zo dňa 30.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.9.2015, súd rozviedol manželstvo rodičov vtedy maloletých Q. , L. D. R., ktorých zveril do osobnej starostlivosti matke, upravil styk otca s ním a zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletému Q. sumou vo výške 130 Eur mesačne, maloletej L. sumou vo výške 90 Eur mesačne a maloletému R. sumou vo výške 50 Eur mesačne. matka bola v danom čase na rodičovskej dovolenke a jej príjem predstavoval 273 Eur mesačne. Otec bol SZČO a jeho príjem predstavoval 690 Eur mesačne.

4. V súčasnosti žije otec maloletého v spoločnej domácnosti sám, žil so svojím otcom, ktorý zomrel. Okrem mal. L. D. R. má ešte vyživovaciu povinnosť k plnoletému Q.. Vlastní rodinný dom, okrem toho nevlastní žiadne nehnuteľnosti alebo hnutel'né veci vyššej hodnoty. Bol 3 mesiace nezamestnaný, od 14.2.2017 začal opätovne pracovať, zriadil si živnosť na tesárstvo a dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov. Pracoval 10 dní od 14.2.2017 vo februári a v marci zatiaľ 9 dní. Soboty a nedele nepracuje. Nepreukázal žiadne vážne zdravotné problémy. Mesačné náklady na živobytie predstavujú - 50 Eur na bývanie, 10 Eur internet, 120 Eur strava, 15,84 Eur poistenie, 20 Eur hygiena, 30 Eur oblečenie, 10 Eur mobil. Otec má pôžičku od Poštovej banky, ktorú si vzal v roku 2014, splátky bude splácať vo výške 95 Eur mesačne do roku 2018. Ďalej si vzal pôžičku od nebankovej spoločnosti Silverside a.s., v decembri 2016 v sume 3.000,- Eur na základné životné potreby a začal to splácať po 101,58 Eur mesačne vo februári 2017. Poistku má v rámci životného poistenia. Finančne deťom neprispieva, má dlh na výživnom. Vo voľnom čase športuje. Minulý rok si kúpil bicykel za 300,- Eur. Iné dlhy nemá a ani žiadne pohľadávky. Na otázku samosudcu prečo otec mal. detí počas doby kedy bol nezamestnaný, nevyužil nejakú brigádu, napr. v Tesco alebo obdobných inštitúciách, kde pracovné ponuky visia na oznamovacích tabuliach a či sa otec maloletých nezaujímal počas obdobia kedy bol nezamestnaný o prácu v zahraničí otec maloletých uviedol, že ani nehľadal ani sa nezaujímal o takýto druh práce, žiadal len o prácu v odbore stavebníctvo, tam sa informoval o rôznych ponukách. Zaujímal sa najmä o prácu na Slovensku. Pýtal sa v Edymaxe aj o zahraničie, ale nemali voľné ponuky. Matka maloletých žije v spoločnej domácnosti s deťmi a priateľom. Vlastní rodičovský dom. Okrem toho nevlastní iné nehnuteľnosti ani hnutel'né veci vyššej hodnoty. Zarába 435,- Eur v hrubom. Nemá pohľadávky, má dlhy voči SLSP, vzala si v roku 2015 úver vo výške 4.000,- Eur, spláca ho po 75,- Eur mesačne, použila to na potreby detí a rekonštrukciu domu. Vo februári 2017 si matka maloletých vzala od spoločnosti Quatro úver vo výške 400,- Eur, použila to na deti a spláca ho po 7,- Eur mesačne. Jej už žiadna spoločnosť ani banka nechceli dať úver, preto poprosila švagrinú, aby vzala úver od spoločnosti Quatro vo výške 2.000,- Eur, peniaze chce použiť najmä na plnoletého Q., ktorý maturuje a chce ísť na vysokú školu do Liptovského Mikuláša na Vyššiu vojenskú školu. Ona spláca tento úver po 38,- Eur mesačne. Od doby posledného rozhodnutia sa výdavky na deti zvýšili a zároveň pribudli nové výdavky. Maloletá L. bola tretiačka, teraz je piatačka, pribudli krúžky, angličtina. Mesačne na ňu minie 20,- eur na aerobic, Maticu, angličtinu a školské pomôcky, 100,- eur na stravu, 30,- eur na hygieny a 50,- eur na oblečenie a obuv. Poistku nemá, na mobil pre ňu minie 10,- eur na dva mesiace. V čase posledného rozhodnutia L. mobil nemala. Maloletý R. v čase posledného rozhodnutia bol doma, viac menej so svojou starou mamou z matkinej strany, pretože jeho matka pracovala. V súčasnosti chodí do škôlky, kde platí mesačne 20,- eur na stravu a 10,- eur poplatok v škôlke. Zároveň potrebuje mesačne na mal. R. 80,- až 100,- eur na stravu, 50,- eur na oblečenie a obuv, 10,- až 20,- eur na hygieny. Maloletý nemá poistku, iné náklady zatiaľ nie sú. Deti nosia ortopedické pomôcky, R. na nohy a L. na nohy a na chrbticu. Ortopedické vložky stáli 8,- eur na obidvoch, zvyšok hradí poisťovňa. Priateľ matky pracuje ako SZČO. Priateľ prispieva na rekonštrukciu domu, ďalej jej dáva peniaze keď jej nedá bývalý manžel a kupuje potraviny. Zároveň hradí aj nedoplatky za elektrinu a plyn, mesačne to môže byť aj 300,- eur, niekedy aj viac. Ďalšie mesačné výdavky predstavujú na bývanie 160,- eur, 30 eur matkin telefón. Celkové mesačné náklady na stravu pre všetkých sú 350,- eur v čom je strava detí a matky, 50,- eur mesačne na cestovné pre matku do práce do Hertníka, Q. do školy v Bardejove a L. do školy v Hertníku, internet 12,50 eur. Za vodu bol minulý rok nedoplatok 40,- eur a za plyn nedoplatok 800,- eur. Nedoplatok na výživnom je od začiatku doteraz 1.700,- eur.

5. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé za živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

7. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

8 Súd zároveň po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrhu otca na zníženie výživného nie je možné vyhovieť ani len čiastočne vo vzťahu k žiadnemu z maloletých a návrh zamietol. Ich otec bol tri mesiace účelovo nezamestnaný a jeho tvrdenie, že v súčasnosti nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu súdom stanoveného výživného, je v rozpore s ustanovením druhej vety § 75 ods. 1 Zákona o rodine a teda nemožno z toho vychádzať. Pomery maloletých sa zmenili tak, že mesačné náklady na nich sú vyššie, než boli pred takmer dvoma rokmi. Otec maloletých nemá v súčasnosti také zdravotné problémy, ktoré by mu objektívne bránili v schopnosti zamestnať sa a zarábať si na svoju výživu a výživu jeho dvoch maloletých detí. Zdravotné problémy z minulosti neboli takého charakteru, aby následky v súčasnosti bránili otcovi zamestnať sa. Ak otca pri zmene počasia bolí koleno súd uvádza, že toto nie je dôvod pre to, aby otec nepracoval. Navyše otec sám na pojednávaní uviedol, že k lekárovi nechodí a lekárske správy o svojich zdravotných problémoch nemá. Preto je súd toho názoru, že nie sú vážne a nebránia otcovi v zamestnaní.

Otec maloletých má určenú vyživovaciu povinnosť na oboch maloletých vo výške 140 Eur mesačne, čo je menej, než jeho mesačné splátky jeho dlhov, čo nie je prípustné. Súd nemôže akceptovať výdavky na záväzky otca vo výške približne 197 Eur mesačne pred výdavkami na výživné pre jeho 2 maloleté deti vo výške 140 Eur mesačne dokopy. Záväzky otca nie sú prednostné, naopak, je jeho zákonnou povinnosťou uspokojiť v základných životných potrebách jeho maloleté deti a tieto výdavky majú prednosť. Navyše otec dlží na výživnom a nevedel, aby svoje dlhy voči bankovým a nebankovým subjektom nesplácal, čo je neprípustné. Otec maloletých preukázal, že je schopný uspokojovať výživné svojich dvoch maloletých detí už len tým, v akej výške platí za svoje záväzky, ktoré sú vyššie.

9. Rozdiel medzi súčasným výživným pre oboch maloletých vo výške 140 Eur mesačne a otcom navrhovaným 80 Eur mesačne, predstavuje sumu 60 Eur mesačne. Jedná sa o otázku pár dňovej brigády za mesiac, kedy si zvyšných 60 Eur na mesačné výživné otec dokáže zarábať. Je na pováženie, že otec dokáže celý mesiac nepracovať (3 mesiace kedy bol na ÚP) a je schopný na súde tvrdiť, že práce niet, keď v médiách (noviny, časopisy...), na internete, v nákupných centrách existujú tisíce pracovných ponúk pre ktoré netreba špeciálnu kvalifikáciu, z ktorých si otec maloletého môže vybrať podľa vlastných požiadaviek. To by však nesmel svoje kritéria a požiadavky pre prácu stanoviť nezmyselne a nerozumne, čo vo svojom dôsledku môže znamenať, že žiadna ponuka mu nie je dobrá, pretože takéto jeho správanie súdom nebude akceptovateľné nielen v súčasnosti, ale ani v budúcnosti. Otec je povinný zaobstaráť si prostriedky pre výživu svojich maloletých detí a musí preto urobiť všetko, čo je v jeho silách. Je totiž jeho zákonnou povinnosťou prispievať na výživu svojim maloletým deťom, o ktoré sa navyše osobne nestará.

10. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine účinného od 1.4.2005 sa zaradili majetkové pomery povinného rodiča medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírili východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný sa vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, ktoré zahŕňajú takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Potencionálny príjem nie je ten, ktorý povinný skutočne zarába, ale to, čo je objektívne možné, aby zarábal s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce. Súd tiež poukazuje na to, že výlučná osobná starostlivosť o maloletých je len na pleciach matky a aj táto okolnosť sa musí prejavíť v peňažnom vyjadrení výživného plnenia zo strany otca, ktorý takúto starostlivosť maloletým v pomere k starostlivosti matky, neposkytuje. Otec súdu nepreukázal také objektívne okolnosti, ktoré by mu dôvodne bránili v možnosti zarábať si na potreby maloletých detí sumou, ktorú mu určil súd a súd je toho názoru, že táto schopnosť u neho nie je nijakým spôsobom znížená, preto jeho návrh na zníženie výživného aj z tohto dôvodu nie je možné považovať za dôvodný.

11. Skutočnosť, že otec maloletých nie je ochotný zamestnať sa v zahraničí, súd hodnotí ako subjektívny dôvod na strane otca, ktorý nie je ochotný zaobstaráť si prácu a tým aj prostriedky na výživné pre maloleté deti, čo súd hodnotí ako svojvoľnú a ničím neodôvodnenú snahu otca vyhnúť sa získaniu primeraných prostriedkov pre výživné. To pred súdom ako argument nemôže obstáť a súd aj z týchto dôvodov nemal pre návrh otca na zníženie výživného v akejkoľvek výške žiadne pochopenie a jeho návrh v celom rozsahu zamietol.

12. Zároveň nebolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie podrobným zisťovaním príjmov a nákladov matky a maloletých detí, pretože súd považuje sumu 140 Eur mesačne za sumu, ktorú je otec objektívne schopný svojim dvom maloletým deťom mesačne platiť a ďalšie dokazovanie by iba zvýšilo náklady tohto konania, čo súd nepovažuje za potrebné. Predmetom tohto konania totiž bol návrh na zníženie výživného (a nie na zvýšenie, kde by bolo potrebné preukázať opodstatnené náklady matky na maloleté deti) a to neprichádza za žiadnych okolností do úvahy pre otcovu objektívnu schopnosť zaobstaráť si takúto sumu pre svoje dieťa a aj s ohľadom na skutočnosť, že náklady na deti sa za takmer 2 roky od posledného rozhodnutia podstatne nezmenili a ak, tak sa mierne zvýšili.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bude v tejto lehote podané na Krajskom súde v Prešove. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.